

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

**Ministerie van Buitenlandse
Zaken**
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Datum 24 november 2016
Betreft Beantwoording vragen over het bericht dat het mandaat voor de
VN-missie in Mali dubbelzinnig is

Onze Referentie
4ZKWPA3M5U6C-3-12792
Uw Referentie
2016Z19542
Bijlage(n)
0

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister van Defensie, de antwoorden aan op de schriftelijke vragen gesteld door het lid van Dijk (SP) over het bericht dat het mandaat voor de VN-missie in Mali dubbelzinnig is. Deze vragen werden ingezonden op 26 oktober 2016 met kenmerk 2016Z19542.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Bert Koenders

Antwoorden van de Minister van Buitenlandse Zaken op vragen van het lid van Dijk (SP) over het bericht dat het mandaat van de VN-missie dubbelzinnig is

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Onze Referentie

4ZKWPA3M5U6C-3-12792

Vraag 1

Wat is uw oordeel over het bericht "Militairen en experts: mandaat Mali dubbelzinnig"?

Vraag 2

Deelt u de mening dat het mandaat voor de VN-missie dubbelzinnig is, omdat de troepen onafhankelijk moeten zijn, terwijl zij tegelijkertijd de Malinese regering ondersteunen bij de opbouw van de staat?

Vraag 7

Deelt u de mening van Defensiespecialist Dick Zandee van Clingendael: "Echte onpartijdigheid – zoals de VN nastreven – is in Mali eigenlijk onmogelijk?" Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

Gaat u bij de VN aandringen op verduidelijking van het onduidelijke mandaat? Zo nee, is voortzetting van de missie dan nog verstandig? Hoe voorkomt u voortgaande problemen met het mandaat, zoals beschreven in NRC?

Antwoord 1, 2, 7 en 10

Het kabinet is van oordeel dat het mandaat van MINUSMA duidelijk is. De belangrijkste taak van MINUSMA is ondersteuning van de uitvoering van het vredesakkoord, dat door alle Malinese partijen is ondertekend. In dit akkoord zijn ook afspraken gemaakt over de terugkeer van de overheid naar het noorden van Mali. Concrete stappen die worden gezet ten behoeve van de uitvoering van het akkoord, zoals het instellen van gezamenlijke patrouilles in het noorden van het land en het installeren van interim besturen, vinden plaats op basis van overeenstemming tussen alle gewapende groepen en de Malinese regering. MINUSMA speelt hierbij een ondersteunende rol en faciliteert de dialoog tussen de gewapende groepen onderling en de Malinese regering. Daarnaast ziet de missie toe op naleving van het staakt-het-vuren. Het mandaat van MINUSMA is voldoende robuust om indien noodzakelijk proactief op te treden.

Vraag 3

Welke lessen heeft u getrokken uit de opmerkingen en het rapport van VN-diplomaat Lakhdar Brahimi, waarin hij stelt dat de VN steeds minder wordt gezien als onpartijdig?

Antwoord

Zoals ook in de kamerbrief van 2 september 2016 over de Nederlandse inzet in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties wordt toegelicht, vereist de verdere hervorming en verbetering van vredesmissies blijvend de aandacht van het kabinet. Nederland is actief betrokken bij discussies binnen VN-verband over dit onderwerp. De aanbevelingen uit het Brahimi-rapport van 2000, maar ook recentere evaluaties, vormen hierbij een belangrijke leidraad. De VN heeft in 2015 drie grote evaluaties uitgevoerd op het terrein van vredesoperaties, vredesopbouw en de positie van vrouwen in conflictgebieden (VNVN resolutie 1325). Een van de terugkerende conclusies is de noodzaak voor een geïntegreerde benadering,

waarbij de samenhang op het gebied van veiligheid, stabiliteit, ontwikkeling en een inclusief politiek proces centraal staat.

Ministerie van Buitenlandse
Zaken

Vraag 4

Erkent u dat deze partijdigheid oorzaak kan zijn van de vele aanvallen op VN-militairen? Zo nee, hoe verklaart u de aanvallen op blauwhelmen?

Onze Referentie
4ZKWPA3M5U6C-3-12792

Antwoord

De aanvallen op blauwhelmen betreffen terroristische aanvallen door groeperingen die het vredesakkoord niet hebben ondertekend en daarom ook niet betrokken zijn bij de uitvoering daarvan. Deze aanslagen hebben een terroristisch oogmerk en worden gepleegd omdat deze groeperingen, mede gemotiveerd door criminele doelstellingen, hun eigen bewegingsvrijheid in Mali willen vergroten. De aanwezigheid van internationale troepen in Noord-Mali beperkt deze bewegingsvrijheid en daarom vormen VN-militairen een doelwit voor terroristen.

Vraag 5

Hoe verklaart u het geweldsincident waarbij een Nederlandse commandant door een "ziedende rebellenleider werd beschuldigd van partijdigheid"?

Antwoord

In dit fragment uit de documentaire 'De Missie' wordt gerefereerd aan het incident op 20 januari 2015, waarbij een Nederlandse Apache-helikopter een Hellfire raket heeft afgevuurd op een stelling van de *Mouvement National de Libération de l'Azawad* (MNLA). Deze actie was bedoeld om, in overeenstemming met het mandaat, de burgerbevolking en eigen VN-troepen te beschermen. Uw Kamer is over dit incident geïnformeerd in de brief 'Tussentijdse evaluatie Nederlandse inzet MINUSMA' van 7 mei 2015 (kamerstuk 29521, nr. 292).

Vraag 6

Wat wordt ondernomen tegen de onduidelijke instructies voor VN-militairen als het gaat om het gebruik van geweld?

Antwoord

De VN-veiligheidsraad heeft duidelijke en bruikbare instructies (*Rules of Engagement*) aan MINUSMA verstrekt. Er is bij de Nederlandse operationele commandanten geen sprake van onduidelijkheid over het gebruik van geweld.

Vraag 8

Zijn er meer militairen zoals Peter Gordijn, die niet langer willen deelnemen aan VN-missies? Welke lessen trekt u hieruit?

Antwoord

Nederlandse militairen worden voorbereid op, en ingezet in, uiteenlopende operaties, waaronder VN-missies.

Vraag 9

Maakte het onduidelijke mandaat deel uit van de discussie over Nederlandse verlenging van de VN-missie in Mali? Zo ja, wat was de conclusie?

Antwoord

Het mandaat van de missie vormt een onderdeel van het Toetsingskader en is daarmee onderdeel van de Nederlandse politieke besluitvorming over verlenging. Zoals ook aangegeven in de antwoorden op vraag 1, 2, 7 en 10 is het kabinet van mening dat het mandaat van MINUSMA duidelijk is.

**Ministerie van Buitenlandse
Zaken**

Onze Referentie

4ZKWPA3M5U6C-3-12792